

Kon er een zijn lesgeld moeilijk betalen, dan stelde hij dezen gedeeltelijk of geheel er van vrij, onder beding er met niemand over te spreken. Het is voorgekomen, dat hij zich op een leerling, die uit armoede weg was gebleven, toen hij hem op straat tegen kwam, woedend maakte. Hij bezwoer hem niet te zullen dulden, dat men hem, Ingres, voor een koopman hield, en eischte van den jongen man diens onmiddellijken terugkeer tot de lessen.

Ingres was geen vriend van het leervak der anatomie. Hoezeer hij ook aan waarheidszin bij de weergave van de menschelijke figuur hechtte en steeds op nauwgezette observatie van het levend naakt aandrong, toch gaf hij geen zier om een enkel correcte, niet gevoelde teekening. Voor hem was de eenige onderscheiding die bestond, volgens zijn eigen woorden, die tusschen mooi en leelijk. Toen hij president van de Ecole des Beaux-Arts was, gaf hij in een rapport aan den Minister, als zijn meening te kennen, dat een anatomische verzameling, door een oud-professor bijeengebracht, hoewel hij haar mooi vond, niettemin „geen werkelijk nut had voor de kunststudie, waarvoor de School toch in het bijzonder bestemd was”, en beter in de Ecole de médecine op haar plaats was geweest. Een van Ingres' leerlingen heeft voorts verteld, dat de schilder weigerde een voet in het les-atelier te zetten, zoolang daar niet een skelet, dat door de zorgen der leerlingen was aangekocht, uit verwijderd was.

De Salon van 1833 had den kunstenaar het Officierskruis van het Legioen van eer gebracht. Het bij die gelegenheid behaalde succes achtte hij echter niet voldoende. Ten einde te toonen wat hij in een omvangrijke schepping met vele figuren vermocht, stuurde hij daarom het juist na een arbeid van 10 jaar voltooide, voor den Kathedraal van Autun bestemde „Le Martyr de Saint Symphorien”, naar den Salon van '34. Hij wilde daarmede eens en voor goed zijn denkbeelden de overwinning verzekeren, en aantonen niet alleen dat de sobere uitdrukkingsmiddelen die hij gebruikte, overtuigender waren dan kleurgeweld, maar ook dat historische waarheid, aangrijpende situaties en juiste weergave van het persoonlijk karakter en van de gemoedsaandoeningen der verschillende afgebeelde figuren, zeer wel te vereenigen waren met de hooge klaarheid die den griekschen kunstwerken eigen was.

Het resultaat van deze manifestatie was juist tegengesteld aan wat Ingres er van verwacht had. Bijna algemeen luidde het oordeel over zijn schilderij vernietigend. Men noemde hem, nog eens weer, een revolutionnair. De schilder was over die bejegening dermate verbitterd, dat hij er alleen nog maar aan dacht heen te gaan, de wereld te ontvluchten. Zijn nederlaag maakte den gevoeligen man nerveus en prikkelbaar. Op het zien van een charge op een voet van een der lictoren van het schilderij, die de leerlingen van Gros op een muur van het Institut geteekend hadden, raakte hij